

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๓๒๖๓๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อหรือเรื่องการบริหารสัญญา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ที่ สธ ๑๐๐๑/๖๖๘๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) แจ้งว่า อย. ได้ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างอาคารศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ควบคุมงานพบว่า มีงานตกแต่งซุ้มประตูลิฟต์ จำนวน ๔ ตัว ซึ่งในสัญญาจ้าง ผู้รับจ้างติดตั้งลิฟต์เพียง ๑ ตัว โดยอีก ๓ ตัวไม่ได้ดำเนินการในสัญญานี้ แต่ในแบบก่อสร้างมีงานตกแต่งด้วย ถ้าผู้รับจ้างดำเนินการตามแบบแล้วอาจมีปัญหาเพราะเมื่อติดตั้งลิฟต์อีก ๓ ตัว ในภายหลัง การติดตั้งกรอบบานต้องรื้อซุ้มประตูออก ทำให้ได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาติดตั้งได้ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการติดตั้งใหม่ ถือเป็นความเสียหายที่ควรได้รับการแก้ไข ประกอบกับงานวางระบายน้ำ ในแบบก่อสร้างกำหนดให้มีการก่อสร้างท่อรับน้ำฝนเพื่อระบายออกนอกอาคาร แต่ในแบบก่อสร้างไม่มีวางระบายน้ำรอบอาคารเพื่อรับน้ำจากท่อรับน้ำฝน และไม่ได้กำหนดให้ท่อรับน้ำฝนระบายไปที่ใด ซึ่งตามหลักวิศวกรรมแล้ว ต้องมีวางระบายน้ำรอบอาคารสำหรับรองรับน้ำจากท่อระบายน้ำฝน เพราะส่วนใหญ่อาคารจะออกแบบเพื่อรับน้ำฝนของตัวเองเท่านั้น เพื่อรวบรวมน้ำระบายลงทางระบายน้ำสาธารณะ และหากต่อท่อรับน้ำฝนไปใช้ร่วมกับวางระบายน้ำของอาคารอื่น จะมีผลให้น้ำเอ่อล้นรางเกิดผลกระทบต่อเนื่อง ซึ่งเป็นงานนอกเหนือสัญญา (งานเพิ่ม) อย. จึงขอหารือว่า อย. ในฐานะผู้ว่าจ้างสามารถใช้อำนาจตามสัญญาข้อ ๑๖ สั่งให้มีการยกเลิกงานติดตั้งซุ้มประตูลิฟต์และเปลี่ยนเป็นการก่อสร้างวางระบายน้ำรอบอาคารแทน รวมทั้งสามารถเพิ่มลดงานก่อสร้าง โดยนำมาถัวเฉลี่ยรายการได้หรือไม่เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ หรือประโยชน์สาธารณะ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณานุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๔๓ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” วรรคสาม บัญญัติว่า “การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน

/หรือ ...

หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลงพร้อมกันไป” วรรคสี่ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อเพิ่มวงเงิน เมื่อรวมวงเงินตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิมและวงเงินที่เพิ่มขึ้นใหม่แล้ว หากวงเงินรวมดังกล่าวมีผลทำให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไปจะต้องดำเนินการให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามวงเงินรวมดังกล่าวเป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย” และวรรคห้า บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อลดวงเงิน ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามวงเงินเดิมเป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง” ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การลงนามในสัญญาและการแก้ไขสัญญาตามระเบียบนี้ เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” และข้อ ๑๖๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๙๗ ต้องอยู่ภายในขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพของพัสดุ หรือรายละเอียดของงานรวมทั้งราคาของพัสดุหรืองานตามสัญญาหรือข้อตกลงกับพัสดุที่จะทำการแก้ไขนั้นก่อนแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย” ซึ่งโดยทั่วไปอำนาจในการลงนามในสัญญา รวมถึงการพิจารณาว่าสมควรที่จะต้องมีการแก้ไขสัญญาหรือไม่นั้น เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ส่วนอำนาจในการอนุมัติให้มีการแก้ไขสัญญา ระเบียบฯ ข้อ ๑๖๕ วรรคสาม กำหนดให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญา ซึ่งย่อมจะต้องพิจารณาตามวงเงินที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๘๔ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ ข้อ ๘๘ ข้อ ๑๒๗ หรือข้อ ๑๔๘ แล้วแต่กรณี ดังนั้น การแก้ไขสัญญาไม่ว่ากรณีใดย่อมต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างก่อนจึงจะทำการแก้ไขสัญญาได้ โดยผู้ลงนามในสัญญาที่แก้ไขนั้นเป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหากการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงโดยมีการปรับลดเนื้อหาหรือเพิ่มเนื้อหาที่อยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของงานจ้างนั้น และเป็นเหตุให้ต้องลดวงเงินหรือเพิ่มวงเงินตลอดจนระยะเวลาในการทำงานแล้ว ก็ขอบที่จะต้องตกลงให้ชัดเจนพร้อมกันไป โดยในการแก้ไขสัญญาหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาใดก็ได้ แต่อย่างช้าจะต้องดำเนินการก่อนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับมอบของหรืองานงวดสุดท้าย

๒. หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างอาคารศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและผู้ควบคุมงานพบว่า มีงานตกค้างชำรุดลึप्त จำนวน ๔ ตัว ซึ่งในสัญญาจ้าง ผู้รับจ้างติดตั้งลิฟต์เพียง ๑ ตัว โดยอีก ๓ ตัวไม่ได้ดำเนินการในสัญญานี้ แต่ในแบบก่อสร้างมีงานตกค้างด้วย ถ้าผู้รับจ้างดำเนินการตามแบบแล้วอาจมีปัญหาเพราะเมื่อติดตั้งลิฟต์อีก ๓ ตัว ในภายหลัง การติดตั้งกรอบบานต้องรื้อชำรุดออก ทำให้ได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำกลับมาติดตั้งได้ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการติดตั้งใหม่ ถือเป็นความเสียหายที่ควรได้รับการแก้ไข ประกอบกับงานวางระบบน้ำ ในแบบก่อสร้างกำหนดให้มีการก่อสร้างท่อรับน้ำฝนเพื่อระบายออกนอกอาคาร แต่ในแบบก่อสร้างไม่มีวางระบบน้ำรอบอาคารเพื่อรับน้ำจากท่อรับน้ำฝน และไม่ได้กำหนดให้ท่อรับน้ำฝนระบายไปที่ใด ซึ่งตามหลักวิศวกรรมแล้ว ต้องมีวางระบบน้ำรอบอาคารสำหรับรองรับน้ำจากท่อระบายน้ำฝน เพราะส่วนใหญ่อาคารจะออกแบบเพื่อรับน้ำฝนของตัวเองเท่านั้น เพื่อรวบรวมน้ำระบายลงทางระบายน้ำสาธารณะ และหากต่อท่อรับน้ำฝนไปใช้ร่วมกับวางระบบน้ำของอาคารอื่น จะมีผลให้น้ำเอ่อล้นรางเกิดผลกระทบต่อเนื่อง ซึ่งเป็นงานนอกเหนือสัญญา (งานเพิ่ม) อย. จึงมีความประสงค์ที่จะยกเลิกงานติดตั้งชำรุดลึप्त และเปลี่ยนเป็นการก่อสร้างวางระบบน้ำรอบอาคารแทน กรณีดังกล่าวย่อมอยู่ในดุลพินิจของ อย. ที่จะพิจารณาว่า มีความจำเป็นจะต้องดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้าง ซึ่งไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือไม่ โดยต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ

ข้อ ๑๖๑ ประกอบข้อ ๑๖๕ ทั้งนี้ การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงจะต้องอยู่ภายใต้ขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น และหากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญานั้น จำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงินหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาในการทำงานให้ตกลงพร้อมกันไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖